վերահասու են Տաճկական գրոնի սը-
բամագրութեանց և սկզբանց) համ-
զուեցան թէ ամեն ազգի և կրոնի հը-
պատակաց հաւասար ազատութեամբ,
ապահովութեամբ և միութեամբ մի-
այն կրնայ պահպանուիլ Տէրութիւնը
եւ յառաջադիմել. այսպէս ալ պէտք
է անպատճառ համոզուի ամեն Տաճիկ
և իւր գաղափարն ու ընթացքը փո-
խէ, որպէս զի խաղաղութիւն և ա-
պահովութիւն տիրէ ամեն ուրեք և
Տէրութիւնը իւր ներքին խաղաղու-
թեան և ժողովրդոց համակրութեան
ու սիրոյն վերայ վստահ լինելով՝ իւր
ուշադրութիւնն ու աշխատութիւնը
ուրիշ կարեւոր գործոց վերայ դարձնէ։
Այս մեծ պարտաւորութիւնն ալ ա-
մենէն աւելի կը ծանրանայ գաւա-
ռայ և քաղաքայ Վ. սեմ. Կտռավա-
ռիչներուն վրայ, որք թէ Տէրութեան,
թէ Աստուծոյ առջեւ պարտաւոր են
իրենց յանձնուած մեծ պաշտօնը աջա-
ղուրջ հսկողութեամբ, արդարութիւ
և մեծ հոգատարութեամբ կատարել.
Թոյլ չը տալ բնաւ զրկանաց. խստիւ
պատժել որ և է անիրաւութիւն, նա
մանաւանդ որ ամենակարեւորն է հետ-
զհետէ ժողովրդեան մտքերը մշակել,
համաձայնութիւն եւ սէր գոյացնել
տիրող և հպատակ ժողովրդեան մէջ,
որով միայն կրնան հանգստանալ եւ
երջանիկ լինել ժողովուրդք և Տէրու-
թիւնը յառաջադիմել։

ՊԱՏԱՍԽԱՆ

Ա. Պ. Խ. Ս. Խ.

Կիլիկիոյ վիճակին համար կ'ըսէք,
«Ո՞վ չը գիտեր թէ Կիլիկիոյ հորիզոնը
կարի տխուր տեսարան մի կ'ընծայէ
ազգասէր Հայուն». Ճշմարիտ է բա-
րեկամ, Կիլիկիան այն օրէն, յորում
իւր իշխանական թագն ու գաւազան
բարձան, այն օրէն, յորում իւր թա-
գաւորական լուսավառ ջահը շիջաւ,
սկսաւ նսեմանալ ու նուաստանալ և
այժմ մանաւանդ իւր վերջին ճգնա-
ժամին մէջ է, բարոյապէս և նիւթա-
պէս։ Զարմանալի չէ այս, քանի որ
Ազգ. Վարչական Ժողովոց մէջ Կիլի-
կիան միայն իւր Կաթողիկոսական խնդ-
րով կը յիշուի, և քանի որ շահասէր
և ազգանենդ անձինք անպակաս են,
Ազգին միջէն. զարմանալի չէ, որ մեծ
վիճակներ կամ գաւառներ խաւարի
և տգիտութեան ձեռքը մատնուած՝
անդադար հեծեն ու հառաչեն։ Դուք
Կիլիկիոյ փրկութեան և ազատութեան
համար ըղձակերտ կը փափագիք Լու-
սաւորչի մը իւր խաչով. մեր և ամե-
նուն հաւատն է այդ, Խաչով ազատ-
ՐԻ-ՆԻ-ՆԻ-Ն. բայց երբ խաչին հետ
սուր մի ալ տեսնել կը փափագիք. հա-
ւատը կ'երկճղի. վասն զի Խաչն ու սուր
միշտ անմիաբան են 1800 տարիէ 'ի վեր
և պիտի մնան ցկատարած աշխարհի.
քանի որ այլ է խաչին, և այլ՝ սուրին
պաշտօնը. մին շինողական է, միւսն ա-
ւերիչ. մին կը լուսաւորէ, միւսը կը
սպառէ և կը խաւարէ. մին կեցուցա-
նէ և միւսն սպանանէ։ Աւելի բանա-
ւոր եւ օգտակար կ'ըլլայ Ձեր խղճը,
եթէ գոռոզ սուրին փոխանակ՝ խոնարհ
Գրիչ մը փափագիք խաչի պատուանդա-
նին տակ. վասն զի Թուրքի արիւնահոտ
դարերն անցան. ներկայ դարը գրչին
է, որ խաչին հետ համապաշտօն է.
գրչին հարուածները կենդանարար են
եւ ոչ մահատու. սակայն դուք ձեր
գրիչը գործածելէ փոքր ինչ կը վախնաք,
ուստի կը շփոթիք և կը տատամսիք գը-
րելու համար, զի մի գուցէ խաւարի
եւ տգիտութեան արքանեակք ձեզ

digitised by A.R.A.R.@

դէմ յառնեն. դուք խղճի մտօք գրելով՝ ձեր պարտքը կը վճարէք. նոքա եւս իրենցը, երբ ձեր կասկածն իրականացնեն. լուսոյ եւ խաւարի, ճըշմարտութեան և ստութեան, առաքինութեանց և մոլութեանց պատերազմը կայ ու կայ ստեղծագործութենէն 'ի վեր և յարատեւ պիտի մնայ. քանի որ աշխարհ կայ, և անոր մէջ մարդ:

ԺԱՄԱՆԱԿԱԳՐԱԿԱՆՔ

Ներկայ տարւոյս Մարտ ամսոյ մէջ 'ի Բեթլեհէմ զարմանալի ծնունդ մի եղած է մեր ազգայնոյ միոյն: Երեխան ծնած օրէն կաթի(1) երկու ակռայ ունի եղեր: Լսածնուս նայելով յիշեալ մանկան ծնողքը ասկէ առաջ տասնի չափ զաւակներ ունեցած են, բայց ամենն ալ հազիւ 8–10 օր կ'ապրին եղեր: Իսկ երկու ակռաներով ծնուածը այսօր հինգ ամիս է, որ կ'ապրի. և կը պատմեն, որ առոյգ կազմած եւ գեղեցիկ կերպարանք մի ունի, այնպէս որ Բեթլեհէմի ամեն ազգէ բնակիչք մեծ մասամբ անխտիր մանկան վերայ մեծ համակրութիւն և սէր ունին:

—12ին Ամենապատիւ Ս. Պատրիարքը իբրեւ օգափոխութիւն բժշկաց խորհրդով Յոպպէ իջաւ, ուր կը գըտնուի մինչեւ ցայսօր:

—14ին Գերմանացի 14 տարեկան տղայ մը 16 տարեկան Հրէայ տղու մը ընկերութեամբ ժամը երեկոյեան 11ին միջոցները շրջագայելու կ'երթան մինչեւ Յոպպէի ճանապարհին վերայ եղած Բ. պահապանոցը, ուր հանգստանալու համար սակաւ ինչ կը նստին: Գերմանացին քովը գտնուած փոքրիկ ատրճանը հանելով՝ որ լեցուն եղած է միայն վառօթով, կուզէ պարպել, բայց չառներ վառօթը. քանիցս պարպել փորձելէն յետոյ, ատրճանակի բերանը իրեն բերնին մէջ առնելով կը փչէ, որով յանկարծ կը պարպուի բերնին մէջ և տղան գետինը կը փռուի չարաչար տանջուելով. Հրէայ տղան որպէս թէ իւր ընկերը սոսկալի չարչարանքէ մը ազատելու համար քովը գտնուած զմելինով Գերմանացի տղուն գլուխը կը կտրէ և քարերու տակ կը պահէ. յետոյ կ'երթայ մեռեալ տղուն ընտանեաց կը յայտնէ եղած մահը. նոքա եւս Հիւպատոսարանի միջոցաւ ոստիկանութեան կը հաղորդեն: Ուղարկութեան ժամանակ Հրէայ տղայն սպանեալին գըլխուն ուր ըլլալը կը պահէ, բայց յետոյ կը խոստովանի: Բժիշկները գլուխը քննելով՝ կը յայտնեն, որ վառօդը մինչեւ ուղեղն հասած է և հետեւաբար վէրքն անբուժելի: Բայց Հրէայ տղայն մինչեւ հիմա բանտն է:

—19ին երեկոյեան 12ի ատենները Պոլսէն եկած հեռագիրը Սուլթան — ԱՊՏԻԼ — ՀԱՄԻՏԻ Գահակալութիւնը աւետեց. հետեւեալ օրը Կառավարութեան պալատին մէջ կարդացուեցաւ հեռագիրը պաշտօնական անձանց ներկայութեան: Մեր վանքէն ներկայ էր Գեր. Իսահակ Արքեպիսկոպոսը իբրև փոխանորդ Ս. Պատրիարքի, ընկերակցութեամբ երկու այլ Եպիսկոպոսաց եւ վանուցս Աւագ Թարգմանին: Երեք գիշեր Քաղաքիս մէջ ճրագավառութիւն եղաւ Օգոստափառ Սուլթանին երջանիկ Գահակալութեան առթիւ. խաղաղաւէտ և բարեբաստիկ օրեր կը մաղթեմք:

(1) Տղայոց առջեւի քսան ակռաներն, որոնք կաթով մեծցած ժամանակ կը սկսին բուսնիլ, կաթի ակռաներ կ'ըսուին, բայց ընդհանրապէս մարդկանց ակռաներն երեք կարգ կը բաժնուին. Ամեն մէկ ծընօտին վերայ չորսական կտրօց կամ առջեւի, երկական շան կամ կօշմնակոռ. և տասնական աղօրեաց կամ վերջնական ակռաներ կան, որոնք ամենը երեսուն երկու հատ են:

digitised by A.R.A.R.@